

har att verkställa, nemligen val af riksdagsombud, så synes det icke vara skäl, att en annan röstgrund längre följes vid val och vid beslut i kommunala angelägenheter. Jag föreslår derföre vördsamt, att Riksdagen för sin del beslutar, att 12 § i Kongl. Maj:ts nådiga Förordning om kommunalstyrelse på landet och 12 § i den nådiga Förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 Mars 1862 må erhålla följande förändrade lydelse:

Vid all omröstning räknas rösterna efter hufvudtalet:

samt att, i följd häraf, de uti § 14 berörda nådiga Förordning om kommunalstyrelse i stad förekommande orden:

”jemte det på hvar och en af dem belöpande röstetal“, måtte utgå.

Skulle mot förväntan Riksdagen tveka att på en gång taga steget fullt ut och godkänna detta mitt förslag, så föreslås alternativt,

att en graderad Röstskala fastställes, baserad på billiga grunder, dock så att ingen röstberättigad tillägges rätt till mer än fem röster.

Om grundlagsenlig behandling af denna motion anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1867.

Wilh. Nilsson.

N:o 94.

*Af Herr **Wilh. Nilsson**: Om beviljande af ett lån för anläggande af en bibana mellan Lidköping och Håkantorp.*

Vid sist hållna riksmöte väcktes i Borgare-Ståndet af representanten för Lidköpings Stad motion om låneunderstöd af statsmedel till ett belopp af 598,800 Riksdaler Riksmünt för anläggande af en bibana mellan Lidköping och Håkantorp af lika spårvidd, som Uddevalla-Herrljunga-jernvägen eger. Dessförinnan hade styrelsen i det för detta arbetes utförande bildade aktiebolag, uti en till Kongl. Maj:t genom Landshöfdinge-embetet i Skaraborgs län insänd och förordad underdånig ansökan, begärt, att Kongl. Maj:t täcktes till Rikets då sammanträ-

dande ständer aflåta nådig Proposition om meddelande af statslånebidrag till utförande af nämnda bibana; och hade Kongl. Maj:t vid detta ärendes föredragning låtit till Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader öfverlemla handlingarne i målet för att komma under öfvervägande vid upprättandet af bemälda styrelses generalförslag öfver allmänna arbeten; och blef det ifrågavarande arbetsföretaget i berörda förslag förordadt till erhållandet af ett statslån å 598,000 Riksdaler.

I det utlåtande, som samma Riksdags Höglofliga Stats-Utskott derefter afgaf med anledning af bemälda motion, erkändes enstämmigt nyttan och vigten af ifrågavarande arbetsföretag. "Stats-Utskottet skulle icke", heter det i berörda utlåtande, "tveka att tillstyrka bifall till den väckta motionen, derest Statens tillgångar nu medgäfvade beviljandet af lånemedel till andra lika angelägna och nyttiga jernvägsanläggningar, för hvilka dylika understöd vid innevarande riksdag blifvit sökta. Men i betraktande af de hårdt anlitade tillgångarnes otillräcklighet härtill och med afseende på för handen varande förhållanden, anser sig Utskottet nu nödgadt hemställa, att något låneunderstöd för ofvanberörda jernvägsanläggning vid innevarande riksdag icke må anvisas."

Detta Stats-Utskottets utlåtande blef sedermera af trenne stånd antaget, hvaremot Borgare-Ståndet utan omröstning biföll motionärens, jemväl af en högst betydlig minoritet inom Stats-Utskottet understödda förslag.

Ehuru de finansiella betänkligheter, som åberopades såsom skäl för förra Riksdagens afslag å denna motion, beklagligen väl ännu icke kunna sägas vara i mera väsendtlig mån undanröjda, och ehuru jag villigt instämmer i den åsigt, som i Kongl. Maj:ts nådiga throntal vid riksdagens öppnande och af många aktade röster inom riksförsamlingens båda kamrar redan blifvit uttalad, att vid innevarande riksmöte den största sparsamhet med Statens medel bör iakttagas, så kan jag dock icke underlåta att göra ny framställning om låneunderstöd till ifrågavarande jernvägsföretag. Frågans stora vikt för den landsort jag tillhör, det relativt ringa understöd, som af Staten begäres, den ökade trafikinkomst, som denna grenbana skulle tillskynda Statens jernväg, utgöra omständigheter, på hvilka jag bygger min förhoppning om Riksdagens milda bedömande af min motion och om densammans framgång, i den händelse medel till det sökta låneunderstödet beviljande kunna utan för stor svårighet anskaffas. Jag vågar föreställa mig, att, om lån till andra jernvägsföretag beslutas skola för Statens räkning upptagas, det jemförelsevis ringa belopp, som för den af mig föreslagna jernvägsanläggningen erfordras, skulle kunna uti samma lån inberäknas.

De ritningar och kostnadsförslag äfvensom de mera fullständiga uppgifter och kalkyler m. m. rörande denna jernvägsanläggning, som vid sednaste riksdagen inlemnades, torde vara öfverflödigt att nu framlägga, utan anhåller jag att framdeles få desamma till Stats-Utskottet ingifva; viljande jag emellertid nu vördsam samt föreslå,

att Riksdagen, till anläggande af en bana mellan Lidköping och Håkantorps af lika spårvidd, eller fyra fots, som Uddevalla-Herrljunga jernvägen eger, måtte bevilja ett låneunderstöd af 598,800 Riksdaler Riksmünt på enahanda vilkor, hvarunder sistnämnda bana vunnit statens understöd.

Stockholm den 28 Januari 1867.

Wilh. Nilsson.

N:o 95.

Af Herr Orre: Om beviljande af ett extra anslag till understödande af vattenafstappningsarbetet inom Jönköpings län.

Inom Jönköpings län, likasom i Rikets öfriga delar, har, under en längre följd af år, odlingar af såväl högmark som sankta trakter fortgått. Sjöar och vattendrag hafva blifvit sänkta, kärr och mossar uttappade, samt på sådant sätt stora rymder af förut mindre duglig eller alldeles ofruktbar mark förbättrats och för odlingen vunnits. Erkännas bör ock vigten af det understöd, som Staten härvid lemnat, dels genom lån och dels, ehuru blott i mindre mån, genom anslag utan återbetalningsskyldighet, hvilket också ensamt kunnat för de i allmänhet mindre bemedlade jordegarne möjliggöra utförandet af sådana företag. Jemte det omfånget af odlad eller för odling tjenlig mark sålunda blifvit högst betydligt utvidgadt, hafva länets jordbrukare, alltid villige att efter förmåga medverka till jordbruksnäringens höjande, icke heller sparat möda eller kostnad för så väl jorbrukets som kreatursskötselns intensiva förbättring; och de framsteg som i dessa afseenden blifvit gjorda äro af icke ringa betydenhet; men missgynnande naturförhållanden, mera allmänna för detta län än inom de flesta öfriga orter i medlersta och södra delarne af Riket, utgöra härvid sådana hinder, som jordegarne ensamme icke förmå undanrödja, och äro derjemte af den beskaffenhet, att de klokaste beräkningar, de bästa förhoppningar derigenom tillintetgöras. Länet är nemligen i de flesta trakter deraf genomskuret af vidsträckta frostbärande kärr och mossar, — de sednare merändels innehållande så kallad hvitmossa, för närvarande alldeles oduglig och af högst betydligt djup, genom hvilkas skadliga